

Да Бога праз міліцэйскія кардоны

Будслаўскі фэст — 2010: абсурдныя ператрусы на турнікетах і канфіскацыі кніг.

Засмуцілі турнікеты на ўваходах у мястэчка.

Працэдура праверкі суровымі людзьмі ў міліцэйскай форме сама сабою прыніжальная і аніяк не спрыяе святочнай атмасферы. На аналагічных фэстах у Польшчы, Літве, Чэхіі такога не робяць. А Беларусь тут выглядае проста нейкай краінай павышанай тэрарыстычнай небяспекі, што на самай справе не так. Міліцыянты і самі нервуюцца ад таго маразму, якім ім даводзіцца займацца.

Традыцыя пілігрымак у Будслаў аднавілася за незалежнасцю Беларусі, на пачатку 1990-х.

Ад таго часу тысячы вернікаў з Беларусі і ўсяго свету, каталікоў і праваслаўных, прыходзяць да касцёла пакланіцца абразу Нябеснай Апякункі Беларусі. Фэст у Будславе зрабіўся самым урачыстым і зрэшты, самым беларускім святам краіны. Кульмінацыя фэсту — урачыстае шэсце з цудатворнай іконы.

Дзясяткі тысяч людзей з запаленымі свечкамі абыходзяць цэнтральную плошчу мястэчка і вяртаюцца да касцёла. Нібы жывая агнявая рака плыве перад базілікай. Гэта прыгожы і велічны момант, які абавязкова трэба пабачыць на свае вочы, каб адчуць дух свята і ўсяе нарачанскае Беларусі.

У Будслаў прыбылі пешыя

пілігрымы з Жодзіна, Мёраў, Глыбокага, Полацку, Гродна, Бєрасця, Мінска і іншых гарадоў і вёсак. Сярод пілігрымаў хадзіў, вітаў іх мітрапаліт Тадэвуш Кандрусевіч.

Вечаровую імшу служылі пасучаснаму: са спевамі пад гітару. З'явіліся каталіцкія скаўты, у папярэднія гады іх было меней. Народ слухаў імшу на былым аэрадроме, што каля высознай базілікі, якая калісьці была для самалётаў арыенцірам.

Пасля рыма-каталікоў сваю службу адправілі грэка-каталікі, называныя таксама ўніятамі.

Прыехала раваровая пілігрымка. З Польшчы прыляцела пілігрымка байкераў.

У Будславе разгарнуліся ўсе ўстановы грамадскага харчавання Мядзельскага раёна.

На Краснай плошчы Будслава (па-старабеларуску красны значыла «прыгожы»; плошчы з такой сама назвай ёсць яшчэ ў Ветцы і, усім вядома, — у Маскве) разгарнуўся традыцыйны кірмаш, дзе апроч смакулек-пеўнікаў прадаюць і кнігі, і духоўныя атрыбуты.

Шчыравалі тут і падатковая інспекцыя, і супрацоўнікі КДБ — правяралі гандляроў, трэслі моладзь.

Адзін з тыповых інцыдэнтаў дня — у распаўсюдніка часопіса «ARCHE» на турнікеце сканфіскавалі 9 асобнікаў кнігі «Беларуская навуковая тэрміналогія» і адрэўныя талоны-чэкі для разнаснага гандлю. Віна гэтай кнігі была хіба што ў таўшчыні і беларус-

Там у вас што? На ўваходах у мястэчка пілігрымаў абшуквалі, як у аэрапорце.

А вы чаго з ракавінай? Ксёндз размаўляе з чалавекам у цывільным.

Вернікаў вітае шчаслівы за іх мітрапаліт.

Пасля доўгай дарогі — шчасце дайсці.

скай мове. З вядомых людзей на Краснай плошчы наш кар. сустрэў палітыка Паўла Севярынца, філосафа Валера Булгакава, перакладчыка Сяргея Смарычэнку. Цікава, што іх усіх затрымлівалі людзі ў цывільным «для ўстанаўлення асобы». Большасць мясцовых вернікаў

прыбывае да базілікі бліжэй да поўначы. Колькасць людзей сёлета была параўнальная з той, якая грамадзілася ў Будславе мінулыя гады, — некалькі дзясяткаў тысяч. Роўна апоўначы ад храма рушыла працэсія вакол плошчы. «Святая Марыя, маліся за нас. Святая Багародзіца, маліся за нас. Святая Панна

над паннамі, маліся за нас», — гэты гімн паплыў над рудой Сэрваччу да Вільні і да мора-акіяну, і зазіхцелі дзясяткі тысяч знічоў. Мясцовы мужчына, калі пабачыў з сотню святароў, што выходзілі з касцёла да абраза, сказаў: «А некалі ж іх тут тры чалавекі было». **Зміцер Панкавец, Мікола Бугай**

3 ПОШТЫ РЭДАКЦЫІ

Як мяне затрымалі ў Будславе

Сёлета я рушыў у Будслаў не з пілігрымкай, а на ўласным ровары. Гэта было мне вельмі зручна, бо з Докшыцаў, дзе жыве мой бацька, да Будслава — не больш як трыццаць кіламетраў.

Прыехаў у Будслаў. Паставіў ровар на падворку мясцовага жыхара ды накіраваўся ў бок касцёла.

Падчас праходжання турнікета заўважаю ў руках аднаго з міліцыянтаў аркушык, на якім выдрукаваныя два фотаздымкі — мой і Паўла Севярынца. Пры надгледзе рэчаў у мяне не знайшлі ні выбуховы, ні рэжучых прадметаў, ні нават «няправільных» газетаў. Але міліцыянт усё роўна затрымаў мяне і павёў у пастарунак.

У пакой пастарунку, куды мяне прывялі, сядзеў чалавек у цывільным. Ён загадаў мне пакакаць, пакуль прыйдзе іншы чалавек.

«Нішчы» з'явіўся хвілін праз дзесяць і таксама быў у цывільным. Ён зноў зрабіў надгляд маіх асабістых рэчаў. Але зрабіў яго ўважлівай, чым міліцыянт на турнікетах. У выніку я страціў паўтары сотні ўлётак рэлігійнай ініцыятывы «Малітва за Беларусь».

Страціўшы лістоўкі і гумор, я пайшоў у базіліку. Салсаваны настрой ды пацуду крыўды не надта спрыялі малітве, та-

му я пастаяў хвіліны тры на каленях перад галоўным алтаром, папрасіў у Госпада дабрашавення для мяне і для Беларусі ды рушыў у бок моста, каб сфатаграфавачь прыбыццё пілігрымак з Віцебскай дыяцэзіі.

Мне не надта хацелася мець «глянцавы» рэпартаж з пілігрымамі, якія ўсміхаюцца і махаюць рукамі. І я вырашыў сфатаграфавачь тых, хто найбольш дакучае пілігрымам. Маю на ўвазе, канечне, міліцыянтаў, якія скрупулёзна шукаюць у маладзёнай і старых выбуховых ды рэжучыя прадметы.

Пасля таго як я зрабіў дзясяткі два кадры, да мяне падшоў міліцыянт Сяргей Сакалоў ды стаў пераконваць, што сцігла праца міліцыі не варта, каб пра яе згадвалі ў прэсе. Я стаў даводзіць адваротнае — і міліцыянт папрасіў прайсці з ім у пастарунак. «Ваша асоба падалася мне падзронай», — патлумачыў «страж парадку» прычыну затрымання.

Пасля праверкі дакументаў мяне адпусцілі.

Настрой быў яшчэ горшы. Я вырашыў не заставацца нават на найбліжэйшую імшу і падгрытак навалініцы, што спаткала мяне па дарозе, рушыў на Докшыцы.

Сцісла

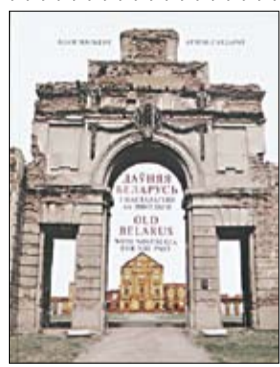
За добры канцэрт у Гамбургу «Ляпісам» павысілі ганарар.

У Нямецчыне каманда Сяргея Міхалка прэзентавала свой альбом «Агіттор». Беларусі прымалі таксама ў Берліне й Дрэздэне. У нямецкай сталіцы 17 чэрвеня «Ляпісам» давялося адкласці канцэрт на гадзіну. Выступ супаў з адным з матчаў чэмпіянату свету па футболе. Разам з заўятарамі музыкі глядзелі футбол у дворыку клуба Festsaal Kreuzberg. А пасля ўсе разам адцягваліся пад музыку беларускай каманды. На наступны дзень гурт выступіў у Дрэздэне, родным горадзе Сяргея Міхалка. Беларусы былі

хэдайнарамі на фестывалі Lustgarten. А ў Гамбургу нямецкі арганізатар пасля выступлення адзначыў: «Я адчуў культуралагічны шок!» І ў паўтара разы павялічыў ганарар музыкам.

3 ліпеня «Ляпіс Трубяцкой» зайграе на чэшскім фэсце Rock For People, 17 ліпеня — на польска-беларускім «Басовішчы», а 13 жніўня — на венгерскім Sziget.

Прайшла прэзентацыя кнігі Адама Мальдзіса і Армена Сардаравы «Даўняя Беларусь». З настальгіяй аб мінулым». Гэта нарысы і дыялогі аб беларускіх архітэктурных помніках, традыцыях, абрадах. Кніга-альбом змяшчае яшчэ і 150 фотаздымкаў.

«Такіх кніжак трэба мець больш», — рэзюмаваў на прэзентацыі міністр замежных справаў Беларусі Сяргей Мартынаў.

«Научный антикоммунизм и антифашизм» з серыі кніг «Неизвестная история» выйшаў накладам у тысячы асобнікаў. Уклалі кнігу гісторык Анатоль Тарас і філосаф Аляксандр

Грыцанаў.

Выйшаў дэбютны альбом Юры Дзямідовіча. «Кто бы вы думалі?!» склалі 11 песняў. Адна з іх, «Чароўны кролік», — па-беларуску. «Мая мэта — данесці, што трэба жыць у радасці, заўжды ўсміхацца», — сказаў удзельнік дзіцячага «Еўрабачання-2009».

У Мінску прэзентавалі кнігу казак Уладзіміра Караткевіча «Лебядзіны скіт». Творы выдала дзяржаўная «Мастацкая літаратура».

Фільм «Ваўкі» перамог на фестывалі беларускіх фільмаў у Брэсце. Ён атрымаў Гран-пры — «Крыштальны бусел». Журы таксама аднадушна адзначыла якасную беларускую анімацыю.

Кастусь Шыгаль, Докшыцы